

استقلال خطی و وابستگی خطی بردارها

می‌گوییم ، بردارهای $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_n$ وابستگی خطی دارند، هر گاه بتوانیم اعداد ثابتی ، مانند،

$\varphi_1, \varphi_2, \dots, \varphi_n$ (که تواما صفر نمی باشند) پیدا کنیم به طوری که:

$$\varphi_1 \vec{v}_1 + \varphi_2 \vec{v}_2 + \dots + \varphi_n \vec{v}_n = \vec{0}$$

و در غیر این صورت بردارهای مذکور را مستقل خطی می‌نامند.

نکات

۱- دو بردار $\vec{v}_1$ و $\vec{v}_2$ وابستگی خطی دارند ، اگر و فقط اگر ، یکی از آنها مضرب دیگری باشد (به تعبیری دو بردار مذکور موازی باشند)

۲- سه بردار زیر را که در فضا تعریف شده اند ، در نظر بگیرید:

$$\vec{v}_1 = a_1 \vec{i} + a_2 \vec{j} + a_3 \vec{k} \quad \vec{v}_2 = b_1 \vec{i} + b_2 \vec{j} + b_3 \vec{k} \quad \vec{v}_3 = c_1 \vec{i} + c_2 \vec{j} + c_3 \vec{k}$$

شرط لازم و کافی برای آنکه سه بردار مذکور وابستگی خطی داشته باشند، آن است که در یک صفحه واقع باشند (به تعبیری ضرب مخلوط آنها صفر شود)

۳- در فضا هر چهار بردار دلخواهی ، وابستگی خطی دارند.

مثال

سه بردار $(1, 2, m)$ و $(2 - m, 1, 2)$ و $(3 - m, 3, m + 2)$ به ازاء چه مقدار m در یک صفحه واقعند (وابستگی خطی دارند)؟

1) $m = 1$ 2) $m = \pm 2$ 3) هر مقدار m 4) هیچ مقدار m

جواب:

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & m \\ 2 - m & 1 & 2 \\ 3 - m & 3 & m + 2 \end{vmatrix} = 0$$

$$\rightarrow 1(m + 2 - 6) - 2(4 - m^2 - 6 + 2m) + m(6 - 3m - 3 + m) = 0$$

$$\rightarrow m - 4 - 2(-m^2 + 2m - 2) + m(-2m + 3) = 0$$

$$\rightarrow m - 4 + 2m^2 - 4m + 4 - 2m^2 + 3m = 0 \rightarrow 0 = 0$$

معادله مبهم است، یعنی، به ازای همه مقادیر m دترمینان صفر بوده، سه بردار وابسته خطی اند.